

Sygn. akt IV U 458/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sąd. Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 lutego 2015r. w S.

odwołania B. Ś.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 10 marca 2014r., znak: (...) -2/10

w sprawie B. Ś.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość emerytury rolniczej

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż od 1 marca 2014r. wysokość potrąceń z emerytury B. Ś. z tytułu jej pobytu w Zakładzie (...) w S. wynosi 662,67 (sześćset sześćdziesiąt dwa złote sześćdziesiąt siedem groszy) miesięcznie,

II. wniosek B. Ś. o zwrot nienależnie potrąconych kwot przekazuje do rozpoznania organowi rentowemu.

Sygn. akt: IV U 458/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 10 marca 2014r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie art.47 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2013r., poz.403 ze zm.), w związku z podwyższeniem kwoty emerytury podstawowej ustalił od 1 marca 2014r. nową wysokość emerytury ubezpieczonej B. Ś. wskazując, że wynosi ona 396,89 złotych (część składkowa) i 717,78 złotych (część uzupełniająca), co łącznie stanowi 1 114,67 złotych brutto, przy czym z kwoty tej potrąceniu podlega 100 złotych tytułem składki na ubezpieczenie zdrowotne i 68 złotych tytułem podatku dochodowego. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że z kwoty emerytury potrąceniu podlega kwota 724,54 złotych z tytułu pobytu ubezpieczonej w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, a do wypłaty przysługuje kwota 222,13 złotych miesięcznie.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona B. Ś. wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że z tytułu pobytu w zakładzie opiekuńczo-leczniczym potrąceniu podlega z emerytury kwota 662,67 złotych, a nie 726,54 złotych, jak ustalił organ rentowy. W uzasadnieniu stanowiska wskazała, że organ rentowy ustalając kwotę potrącenia pominął regulację zawartą w art.18 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którą miesięczna opłata z tytułu pobytu w zakładzie opiekuńczo-leczniczym nie może być wyższa niż kwota

odpowiadająca 70% miesięcznego dochodu świadczeniobiorcy w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, co z kolei oznacza, że owe 70% miesięcznego dochodu należy obliczać od kwoty emerytury netto, czyli po pomniejszeniu o podatek dochodowy i składkę na ubezpieczenie zdrowotne (odwołanie k.1-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując, że kwota potrącenia obliczona została w oparciu o przepis art.139 ust.1 pkt 10 w zw. z art.141 ust.1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ,tj. wyniosła 65% miesięcznego świadczenia – tu emerytury w kwocie brutto, czyli przed pomniejszeniem o podatek dochodowy i składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W przypadku ubezpieczonej kwota brutto emerytury wynosi 1 114,67 złotych, a 65% od tej kwoty stanowi 724,54 złotych i na tyle ustalono potrącenie z tytułu pobytu w zakładzie opiekuńczo-leczniczym (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4-5).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona B. Ś. jest uprawniona do emerytury rolniczej. Na emeryturę składa się część składkowa w wysokości 47 % emerytury podstawowej i część uzupełniająca w wysokości 85% emerytury podstawowej (decyzja z 4 grudnia 2013r. o przeliczeniu emerytury k.44 akt emerytalnych).

Od 19 listopada 2013r. ubezpieczona przebywa w Zakładzie (...) przy ul. (...) w S., w związku z czym w piśmie z 27 listopada 2013r. Kierownik w/w Zakładu wystąpił do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o przekazywanie 70% świadczenia ubezpieczonej na rachunek Zakładu tytułem opłaty za pobyt (pismo Zakładu (...) w S. z 27 listopada 2013r. skierowane do organu rentowego k.41-42 akt emerytalnych). Jednocześnie w piśmie o przyjęciu ubezpieczonej do w/w Zakładu dyrektor SP ZOZ w S., w skład którego wchodzi w/w Zakład (...), na podstawie art.18 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych ustalił, że miesięczna odpłatność za pobyt ubezpieczonej stanowi 250% najniższej emerytury, ale jednocześnie nie może być wyższa niż kwota 70% miesięcznego dochodu ubezpieczonej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej (pismo z 25 października 2013r. o przyjęciu ubezpieczonej do ZOL w S. k.11 akt sprawy).

Zaskarżoną decyzją z 10 marca 2014r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w związku z podwyższeniem kwoty emerytury podstawowej ustalił od 1 marca 2014r. nową wysokość emerytury ubezpieczonej wskazując, że wynosi ona 396,89 złotych (część składkowa) i 717,78 złotych (część uzupełniająca), co łącznie stanowi 1 114,67 złotych brutto, przy czym z kwoty tej potrąceniu podlega 100 złotych tytułem składki na ubezpieczenie zdrowotne i 68 złotych tytułem podatku dochodowego. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że z kwoty emerytury potrąceniu podlega kwota 724,54 złotych z tytułu pobytu ubezpieczonej w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, a do wypłaty przysługuje kwota 222,13 złotych miesięcznie (decyzja z 10 marca 2014r. k.49 akt emerytalnych). Kwota potrącenia z tytułu pobytu ubezpieczonej w Zakładzie (...) obliczona została jako 65% kwoty emerytury brutto (65% z 1 114,67 = 724,54)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie B. Ś. okazało się uzasadnione.

W przekonaniu Sądu organ rentowy błędnie ustalił kwotę potrącenia z emerytury ubezpieczonej tytułem jej pobytu w Zakładzie (...) w S.. Zgodnie z art.139 ust.1 pkt 10 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) - który z mocy art.52 ust.1 pkt 2 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników znajduje odpowiednie zastosowanie do świadczeń z ubezpieczenia społecznego rolników - ze świadczeń określonych w ustawie potrąceniu podlegają należności z tytułu odpłatności osób uprawnionych do świadczeń w zakładach opiekuńczo-leczniczych – na wniosek dyrektora tych placówek. Powyższe uregulowanie dało organowi rentowemu podstawę do dokonywania potrąceń z emerytury ubezpieczonej na rzecz Zakładu (...) w S., w którym ubezpieczona przebywa. Bezpodstawnie jednak organ rentowy przyjął, powołując się na przepis art.140 ust.4 pkt 3 w/w ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, że kwota potrącenia z tego tytułu stanowi 65% miesięcznego świadczenia ubezpieczonej w wysokości brutto ,tj. 1 114,67 złotych. Wprawdzie przepis art.140 ust.4 pkt 3 odwołuje się do potrąceń należności, o których mowa

w art.139 ust.1 pkt 10 ustawy, a zatem m.in. z tytułu pobytu świadczeniobiorcy w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, niemniej zastosowanie tej regulacji powoduje, że potrąceniu z emerytury ubezpieczonej podlega kwota wyższa niż kwota odpłatności za pobyt ubezpieczonej w tym zakładzie. Nie ulega wątpliwości, że potrącanie kwoty wyższej niż należna jest nieprawidłowe. Jak wynika z wcześniejszych ustaleń z chwilą przyjęcia ubezpieczonej do Zakładu (...) w S. dyrekcja SP ZOZ ustaliła, że miesięczna odpłatność za pobyt ubezpieczonej w tym Zakładzie stanowi 250% najniższej emerytury, ale jednocześnie nie może być ona wyższa niż kwota 70% miesięcznego dochodu ubezpieczonej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej. Ustalenie to znajduje podstawę w przepisie art.18 ust.1 ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008r., Nr 164, poz.1027 ze zm.), zgodnie z którym świadczeniobiorca przebywający w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, który udziela świadczeń całodobowych, ponosi koszty żywienia i zakwaterowania, a miesięczną opłatę ustala się w wysokości odpowiadającej 250% najniższej emerytury, z tym że opłata nie może być wyższa niż kwota odpowiadająca 70% miesięcznego dochodu świadczeniobiorcy w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej. Sięgając, stosownie do powyższego do art.8 ust.3 pkt 1 i 2 ustawy z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r., poz.182) za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów pomniejszoną o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i składką na ubezpieczenie zdrowotne. Oznacza to, że kwota potrącenia z tytułu pobytu ubezpieczonej w zakładzie opiekuńczo-leczniczym powinna być obliczona od kwoty netto emerytury ,tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Z przedstawionych wyżej ustaleń wynika, że kwota netto emerytury ubezpieczonej wynosi 946,67 złotych (1 114,67 złotych minus 68 złotych podatku dochodowego i 100 złotych składki na ubezpieczenie zdrowotne). Obliczając od tej kwoty 70% tytułem odpłatności za pobyt w zakładzie opiekuńczo-leczniczym stwierdzić należy, że kwota potrącenia z tego tytułu wynosi 662,67 złotych (70% z 946,67 złotych), a nie 724,54 złotych, jak ustalił organ rentowy.

W ocenie Sądu w/w przepis ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowi przepis szczególny w odniesieniu do zastosowanych przez organ rentowy przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i jako taki znajduje pierwszeństwo zastosowania przed przepisami ustawy emerytalnej. Pogląd taki znajduje również uzasadnienie w wyroku Sądu Najwyższego z 7 marca 2012r. w sprawie II BU 3/11 (OSNP 2013/3-4/45), w którym Sąd ten w podobnej sprawie – z tą różnicą, że świadczeniobiorca przebywał w domu pomocy społecznej – wyraził stanowisko, że opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są ustalane wyłącznie w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, a nie przepisy ustawy emerytalno-rentowej, a przepis art.140 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ma w takim przypadku zastosowania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał odwołanie ubezpieczonej za zasadne i dlatego na podstawie art.477.14§2 kp orzekł jak w pkt I wyroku. Co zawartego w odwołaniu wniosku o zwrot przez organ rentowy nienależnie potrąconych kwot, Sąd przekazał go do rozpoznania organowi rentowemu. Kwestia ta nie była bowiem dotychczas przedmiotem rozstrzygnięcia organu rentowego.